

Štrasburg, 17. november 2010
CCJE (2010)3 Záver

PORADNÁ RADA EURÓPSKYCH SUDCOV

Pracovná skupina Magna Charta

(CCJE-MC)

MAGNA CHARTA SUDCOV

(Základné princípy)

Právny štát a spravodlivosť

1. Súdna moc je jedna z troch mocí v ktoromkoľvek demokratickom štáte. Jej poslaním je zabezpečiť samotnú existenciu právneho štátu, a tým zabezpečiť riadne uplatňovanie právnych predpisov nestranne, spravodlivo, férovo a efektívnym spôsobom.

Nezávislosť súdnictva

2. Sudcovská nezávislosť a nestrannosť sú nevyhnutné predpoklady pre fungovanie súdnictva.

3. Sudcovská nezávislosť musí vyplývať zo zákona, byť funkčná a finančná. Vzhľadom na iné právomoci v štáte sa nezávislosť musí zaručiť všetkým, ktorí hľadajú spravodlivosť, sudcom a spoločnosti všeobecne, a to prostredníctvom vnútroštátnych pravidiel/predpisov na najvyššej úrovni. Štát a každý sudca sú zodpovední za presadzovanie a ochranu sudcovskej nezávislosti.

4. Sudcovská nezávislosť musí byť garantovaná vo všetkých oblastiach sudcovskej činnosti, najmä pokiaľ ide o výber sudcov, menovanie do funkcie až do veku odchodu sudcu do dôchodku, kariérny postup, nepreložiteľnosť, vzdelávanie, sudcovskú imunitu, disciplinárne konania, odmeňovanie sudcov a financovanie súdnictva.

Záruky nezávislosti

5. Rozhodnutia týkajúce sa výberu, menovania a kariérneho postupu musia byť založené na objektívnych kritériách a prijaté orgánmi, ktoré sú zodpovedné za garantovanie nezávislosti.

6. Disciplinárne konania sa konajú pred nezávislým orgánom s možnosťou odvolania sa pred súdom.

7. Po konzultácii so súdnou mocou, musí štát zabezpečiť ľudské, materiálne a finančné zdroje, ktorú sú potrebné pre riadne fungovanie súdneho systému. Aby sa zabránilo nežiaducemu ovplyvňovaniu, sudcovia musia dostávať primeraný plat a musia byť opatrení adekvátnym dôchodkovým systémom, čo ustanoví zákon.

8. Počiatočné vzdelávanie, ako aj celoživotné vzdelávanie je právom a povinnosťou pre sudcov. Musí sa vykonávať pod dohľadom súdnej moci. Vzdelávanie je dôležitým prvkom pre zabezpečenie nezávislosti sudcov, rovnako ako pre zabezpečenie kvality a efektívnosti súdneho systému.

9. Súdna moc musí byť zapojená do všetkých rozhodnutí, ktoré ovplyvňujú postup v súdnych funkciách (organizácie súdov, procedúry, iná legislatíva).

10. Pri výkone spravodlivosti sudcovia nesmú podliehať žiadnemu príkazu alebo pokynu, alebo nejakému hierarchickému tlaku a sú viazaní iba zákonom.

11. Sudcovia musia obom stranám (obhajobe aj obžalobe) zabezpečiť rovnosť práv v konaní. Nezávislé postavenie prokurátorov je základnou požiadavkou právneho štátu.

12. Sudcovia majú právo byť členmi národných alebo medzinárodných združení sudcov, ktorým bola zverená obrana poslanca súdnictva v spoločnosti.

Orgán zodpovedný za zabezpečenie nezávislosti

13. Na zabezpečenie nezávislosti sudcov má každý štát vytvoriť súdnu radu alebo iný osobitný orgán, ktorý je nezávislý na zákonodarnej a výkonnej moci, vybavený širokými kompetenciami pre všetky otázky týkajúce sa jeho štatútu, rovnako ako organizácie, fungovania a obrazu súdnych inštitúcií. Rada sa skladá buď len zo sudcov alebo z podstatnej väčšiny sudcov volených svojimi kolegami. Súdna rada musí byť zodpovedná za svoju činnosť a rozhodnutia.

Prístup k spravodlivosti a transparentnosť

14. Súdna moc musí byť prehľadná a informácie musia byť zverejňované kvôli fungovaniu súdneho systému.

15. Sudcovia musia podniknúť kroky na zabezpečenie prístupu k rýchlemu, efektívnemu a cenovo dostupnému riešeniu sporov, ktorý prispieva k podpore alternatívnych metód riešenia sporov.

16. Súdne dokumenty a súdne rozhodnutia musia byť vypracované v dostupnom, zrozumiteľnom a jasnom jazyku. Sudcovia musia vydať odôvodnené rozhodnutia, založené na spravodlivom a verejnom vypočúvaní a rozsudky musia vyniesť verejne v primeranom čase.

17. Vynútiteľnosť súdnych rozhodnutí je základným prvkom práva na spravodlivý proces a tiež zárukou efektívnosti súdnictva.

Etika a zodpovednosť

18. Sudcovia by sa mali pri svojej činnosti riadiť deontologickými princípmi, odlišnými od disciplinárnych pravidiel. Navrhnuť by ich mali samotní sudcovia a mali by byť súčasťou vzdelávania sudcov.

19. V každom štáte ústava alebo zákon upravujúci postavenie sudcov, musia definovať pochybenia, ktoré môžu viesť k disciplinárnym sankciám, ako aj k disciplinárnemu konaniu.

20. Sudcovia musia byť trestne zodpovední podľa všeobecného práva za trestné činy spáchané mimo súdnej siene. Trestná zodpovednosť sa nesmie sudcom uložiť za neúmyselné pochybenia pri výkone ich funkcií.

21. Náprava (opravné prostriedky) za pochybenie súdu by mala spočívať v primeranom systéme opravných prostriedkov. Nápravu akýchkoľvek iných pochybení pri výkone spravodlivosti je možné žiadať iba od štátu.

22. Nie je vhodné, aby bol sudca vystavený, pokiaľ ide o výkon sudcovskej funkcie, akejkoľvek osobnej zodpovednosti, taktiež prostredníctvom odškodnenia štátom, s výnimkou prípadu vedomého zanedbania funkcie sudcu.

Medzinárodne súdy

Tieto zásady sa obdobne uplatňujú na sudcov všetkých európskych a medzinárodných súdov.